

Mekana bot ε Ebele Ebele Eniel

Yak é mekana me nakwyalaa étep eYuda nadi edu Klisto ɔ. Mot nakwyal ye ɔ, nye ààguua, sa di tseetse tɔ tak é náá, mot nakwyal ye ɔ ne gu ekwyal enyɔpe etee náá, ye é dum ne ekwyal binek é nye di elyaal etsheetse etep nye di ekaada tɔ mekana mak ε.

Ekeletye meken naadyeebatiigaa, metiiga me tak nadi epus náá, be kesɔɔwa. Etép tak ε, be nakwyal bemekana étep be neepyet, ààbula bhis.

Eghen bebhhaab, Zeeb naagwakel be ne bot ε mbyak eYuda. Nye naalee ne nɔɔ náá, mot ε syem ɔɔ, be go tit étep buwa, deenek, Zeeb aapel mesyem me. Tin, mekana mak lee é náá, ebhen ε na bes Zeeb sa ne bot ε di edum koɲ ne mɔn'ε ɔ, ye é Yezu é di mɔɔ bhata ε Zeeb nakaa buwa kɔ esu ε mesyem me bot djas ε. Bot djas di edum koɲ ne ne ɔ, be tokape ne gwyee ebaaka buwa betit étep mesyem mɔɔ. Deenek, ebhen ε na bes eedhaa yii na mwa. Etép náá, sa Yezu Klisto nasa ne bot ε, ye eedhaa yii efofop, ye Moiiiz, ne Alɔn zenɔɔ ye Zozue nasa ε.

Metsek me mekana mak ε dáak:

Klisto é mɔn ε Zeeb ne tseetse, nye é sa Zeeb di ε (1.1-3)

Yezu eedhaa efofop (1.4–2.18)

Yezu eedhaa Moiiiz ne Zozue (3.1–4.13)

Yezu é boo ghaa-Zeeb (4.14–7.28)

Yezu zye é ne ebhen ε di edhaa yii na mwa ε (8.1–9.22)

Buwa Yezu é ngɔt, ye é buwa mesik (9.23–10.31)

Bedhiiti eboo bot ε nadi edum koŋ ne Zεεb sok ɔ
(11.1-40)

Djhoobaŋaka Yezu (12.1–13.19)

Mεpka me mesik ne meswosel (13.20-25)

Zεεb nalii ε tɔ nuub mɔn'ε

¹ Eghεŋ namwa, Zεεb naalii ne bebhaab'enaka esok ne esok. Nyε naalii ne nɔɔ membi ne membi me elii djas tɔ enuub bengooelε mekpa ε Zεεb,

² mos, ε melu me mesik mena dika mos'aak, nyε kalii ne nena ε tɔ nuub mɔn'ε. Ye ε nyεy ε di, mot aalik ne esa djas ɔ, dum ne ne ε Zεεb nakus gwoo ne bɔs.

³ Ye ε mɔn tak ε di mekas me duma ε Zεεb. Ye ε nyεy ε di elyaal dɔa Zεεb di ε. Nyε ε di epyet esonok djas ne ghwyil mekpa me nuub'ε. Bhis nyε nasilal εdis ε bot edhuu e mesyem mɔɔ ε, nyε naazenɔɔ nyel di-si pε tɔ gwoo, pε mbɔ eghεŋ ε Zεεb, na ghaa mebwala.

⁴ Zεεb naasa nɔɔ, mɔn'ε di kɔ elo efofop. Etεε nɔɔ, nyε naadjε nyε boo din ε mebwala dhaa yii efofop.

Mɔn ε Zεεb ε kɔ elo efofop

⁵ Ye ε tsetse nɔɔ, Zεεb dinaa àapaake ne dhiiti fofop'ε ngɔt nɔɔ:

«Wɔy ε mɔn'am, kana dwoo pan mos'ak,
me eebya wɔ.»

Tin, nyε àapakoke-keak ne dhiiti fofop nɔɔ:

«Me waaboodi ne ne seeg,
nyε aadi ne nam ε mɔn.»

⁶ Tin, ε sok Zεεb nadhis mɔn megwyak me kɔ bɔs ε, nyε nabe ε, nyε naake nɔɔ:

«Efofop ε Zεεb djas goka ε ne eduwal ε nyε!»

- ⁷ Dum nε efofop, ye nabe é Zεεb naake náá:
 «Nyε naasa náá, efofop bε di tyee epup.
 Tin, nyε naasa náá, bot ε mεsa mε di tyee ngel du.»
- ⁸ Tin, dum nε mən, nyε naake náá:
 «Zεεb, boo mεkoozi mə é kəm-kəm sii nε kəm.
 Deenek, ye é é eke tə esosoo bε wə di edjεed eyon ε
 lo.
- ⁹ Wə kwyel é epiki, da wə é bhina εbiyo,
 dum nε tεp tak ε, Zεεb Sεεg, Zεεb'ə nató wə étεp wə
 di mot-mεsa mε.
 Nyε naso wə mul mε ebotan kə lo é étεp tak,
 tə sama bən ε nyoog djas, ye é wəy é nyε nasée.»
- ¹⁰ Zεεb naabake náá:
 «É mεken tə, ye é wəy Ghεη ε nakus bəs,
 də nε wəy é nasa gwoo nε mεmbə mə εmet.
- ¹¹ Esonok binek djas aadi é nε εsik,
 ye é kabε wəy ə, wəy aadi é kəm-kəm.
 Gwoo nε bəs é waapulel dāa ekaad.
- ¹² Wə waabwaada bε dāa bε di ebwaada kaad ε,
 deenek, wə waakaswoola bε é dāa bot di eswoola
 ekaad e nyel ε.
 Yε kabε wəy ə, wəy àaswoola, tsik'ə tok nε εsik.»
- ¹³ Zεεb nabe àake nε dhiiti fofop'ε ngət náá:
 «Dia si pε kyee mbə eghεη bam,
 kekum dwoo mε aasa náá, bot ε mεbhuka di dāa
 poba wə di ekel mεbə mə kə tak ε.»
- ¹⁴ Efofop é bεzε? Bε tok esisim di esa mεsa mε Zεεb
 ə? Zεεb lwom bε é, étεp bε neegheekwyee-kwyee
 bot aabela tsik na kəm-kəm ə.

2

Tsik na boo mεtan

¹ Ye é etep tak ε dinaa, ye goka é mena pyetka elyelope to melyo me mena nagwakeka ε, é kaab náá, mena ezekewo ze.

² Deenek, bhaadal efofop nalεε é, moo mos ε ne metan, bot ε nasa maa-elɔ, ne bot ε nadi ààlooba ne mekpa me tak ɔ naazebela fen be di egoka ne ye ε.

³ Tin, menabelka be met, mena aapekelka dáa to yak fen, ye be náá, mena àábiska boo yak tsik na metan ɔ? Eteε náá, Ghen nye emet nabe é mot meken egoola tsik tak. Bot ε nagwak bhaadal tak ɔ, be naabaɲa bis etsεetse e tak.

⁴ Zεεb nadi elyaal etsεetse e bhaadal tak ne bete ne etsenja, ne endem e mebwala, ne mevyekεle zenɔ mekεε me Sisim na Dee di edje mot ne mot to ekwosak ε Zεεb ε.

Yezu é di edjed bot é ze tsik.

⁵ Eteε náá, Zεεb nabe ààpadje ghwyil ne efofop náá, be di bot aakɔk kɔ bhwak di ezye yenek, yii mena di elii kɔ εsu ε tak'ak.

⁶ Deenek, ye nabe é dhiiti mot nakaada náá:

«Zεεb, mot é ye ze, étep esiiza bɔ needi kɔ le?

Mɔn mot é ye ze, étep wɔ neekwyεεg nye?

⁷ Wɔ naasa náá, mot di si efofop ba ewala batsa.

Tin, wɔ naadje nye duma ne duu

⁸ Wɔ naadje nye ghwyil ekɔk kɔ esa ee di kɔ εko ε bɔs djas ε.»

Ye be náá, Zεεb naasa náá, nye di kɔk kɔ esa ee di kɔ εko ε bɔs djas ɔ, ye kwyel εleε náá, ye tok ne sa wat Zεεb nasa náá, ye nàlooba ne ne. Deenek, é di mena dik'ak, mena dinaa ààpaabee dáa esonok djas di elooba ne ne ε.

⁹ Nenak yak, Yezu mot nasilaa é ba mɔɔ ɛwala batsa si efofop ɔ, mena kabeeka nye mos ɛ ne boo duu ne duma kɔ ɛsu ɛ mezuk me ɛsyee nye nagwye é tak ɛ. Tin, kɔ ɛsu ɛ enem ne embɛɛ e Zɛɛb, nye naadhaa é ze ɛsyee éteɸ bot djas.

¹⁰ Eteɛ náá, Zɛɛb mot nakus esonok djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɔ, naakwyɛl náá, bɛte ne bɔn bɛ bela di tɔ duma ye. Eteɸ tak, ye nagoka é náá, nye kwyɛɛg Yezu tɔ mezuk éteɸ nye needi mot zedjala ne eteɸ djas ɔ. Eteɛ náá, Yezu é di mot di egoka ne ɛdɛɛd bɛ pɛ ze tsik.

¹¹ Eteɛ náá, Yezu mot di esa náá, bot di dɛɛ ɔ, ne bot ɛ di náá, bɛ moo é bot ɛ edɛɛ ɔ, bɔɔ djas ɛ bɔn ɛ Sɛɛg ngot. Eteɸ tak ɛ Yezu di ààdi ne syen ɛdjoo bɛ bɔn nyɛɛg bɛ.

¹² Nye ke é náá:

«“Iyee” Zɛɛb, me ɛpekwyɛl ɛgoola din ɛ lɔ,
ne bɔn nyɛɛg bam,
tɔ ɛdhuu ɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala,
me ɛpekwyɛl ɛdjeeb kɔ ɛsu ɛ lɔ.»

¹³ Yezu eebaazeke náá:

«Me aawa ɛbwaalel ɛ lam ne Zɛɛb»
Nye eebaazebil náá:

«Beeɛ me, me é bis ne bɔn ɛ Zɛɛb nadjɛ me ɔ.»

¹⁴ Deenek, dɔɔ ye di náá, bɔn tak nabyel ɛ, byela epuud ne ghiya ɛ, Yezu nyey pe nadi é nye moo dɔɔ bɔɔ. Eteɸ tak ɛ di náá, kɔ ɛsu ɛ ɛsyee ɛ le, nye naakwak dim mot mekɔɲ. Dim mot mekɔɲ, mot nadi ne eghɛɲ kɔ ɛsyee ɔ.

¹⁵ E di'enek, nye naazɛɸek bot tɔ bwoo ɛsyee nazemɛt bɛ dɔɔ ekwom membu ne meseɛ ɛ.

¹⁶ Etée náá, ye é tseetse, nye nabe é ààzye etep ezekwyee efofop. Nye nazyé é etep ekwyee bot é mēbyel é Abalaam.

¹⁷ Etēp tak é Zēeb nasa náá, nye di tyee wat nē bōn nyēeg, etēp nye needi boo Ghaa-Zēeb'ōō na mbēē lyem nē esosoob tō mēsa mē Zēeb. Etēp Zēeb neepel mesyem mē bot é bōs djas.

¹⁸ E di'enek, dāa ye di náá, é sok nye nawaa tō mēbhowal é, nyey nye emet naabee mezuk é, nye é nē ghwyil kakwyee bot é di tō mezuk.

3

Duu é Yezu eedhaa yé Moiiz

¹ Bōn nyēeg bam, biyō bot é na dēē, biyō bot é di tō sama nē bot é nabela ndjōoel nadus pē tō gwoo ō. Tin guka náá, Yezu é mot-lwoma é Zēeb dōō nē boo ghaa-Zēeb edum é koŋ mena di egoolaka é.

² Nye nadi é sosoob é mis mē Zēeb mot nadjē nye boo ekukuma, dāa Moiiz kō ndjan'ē djas ō.

³ Tin, Yezu goka é nē djēaa duma dhaa duma di edjēaa nē Moiiz é. Etée náá, mot di sum ndjan ō, nye é nē duu dhaa ndjaa tak.

⁴ Mendjaa djas, mot é di esum yē, ghuna, Zēeb é di mot di esum esonok djas ō.

⁵ Yē kabē Moiiz ō, nye nabe é sosoob tō ndjaa Zēeb. Nye nabe é mot-mēsa di egoola etēp é Zēeb nadi elēē é.

⁶ Tin, Klisto é sosoob dāa mōn di náá, sēeg naadjē nye ekukuma edjēed ndjan'ē ō. Bela náá, ndjan'ē tak é menabelka yē bē náá, mena epebaalka edum é koŋ nē Zēeb nē ebwaalel mena dika nē mēmyaala kō esu é tak é.

Zεεb εpedje εwala ne bot ε di elooba ne ne ɔ

⁷ Ye é etεp tak ε Sisim na Dεε di elεε náá:

«Bi é gwak gwood ε Zεεb mos ɔɔ,

⁸ sa bi ààlyel elyem, dáa bi nasa é gheη bi nakus
εghuub ne ne,

dwoo bi nawa nye tɔ mebhawal pe kyee bɔs besye
di ààbe ne medii ε.

⁹ Zεεb ke é náá: penek, ye nabe é bebhaab bin
naawa me tɔ mebhawal,
ye nakoozodi bhis be nazebee esesa ee me nasa é
djas

¹⁰ tɔ membu mekam-mená.

Ye é dum ne tεp tak ε me nabiyo ne bot binɔk,
bhii tak, me eezεke náá: “Elyem bɔɔ zodi é pila
melu djas,

be dinaa ààpaatiibal sa me di egwaal ne nɔɔ ε.”

¹¹ Tɔ mebuk mam, me naatuwal myonη ne mesonη kɔ
εsu ε lɔɔ náá,

be aanàkwaani tɔ sum dik me nazekoobal étep be
neezεwala ε!»

¹² Bɔn nyεεg, dika ndjem. Sa dhiiti mot pak'en
ààdi ne mbee lyem di esa náá, nye nàdum konη ne
Zεεb ɔ, sa nye ààlum Zεεb mot di ne tsik ɔ konη.

¹³ Dáa mena di ezyεka ne εke dáa ekwyala di
elεε náá, «dwoo elak mos», djεelka meghaaz pak'en
melu djas, é kaab náá, mot ngɔt pak'en εzεkebula
sik tɔ mesyem.

¹⁴ Tin, menaka é bot ε di egyee sama ne Klisto ɔ.
Ye be náá, mena εpebaalka εbwaalel mena dika ne
ye ne Klisto dáa bot nakekan ε ààwak é ze.

¹⁵ Ekwyala lεε é náá:

«Mos, bi é gwak gwood ε Zεεb ɔɔ, sa bi ààlyel elyem,
dáa bi nasa é gheη bi nakus εghuub ne ne ε.»

¹⁶ Ye nabe beze nagwak gwood ε Zεeb da be é kus εghuub ne ne? Ye nabe é bot djas ee Moiiiz nawyisal pe kɔ del Ezipte ɔ.

¹⁷ Tin, Zεeb nalyaal ebuk ε le ne beze edi membu mekam-mená? Nyε nalyaal ebuk ε le é ne bot ε nasyem ɔ, wɔ gwaa be zεbela esyee, gwyε kɔ kyee bɔs besyε di ààbe ne medii ε.

¹⁸ Eghen Zεeb natuwal myon ne meson me náá: «Be aanákwaani tɔ sum dik me nazekoobal be ye ε étep be neezεwala ε.» Tin, nyε nalii deenek ne beze? Nyε nalii é ne bot ε nakus εghuub ne ne ɔ.

¹⁹ Deenek, mena naabee ne tseεtse náá, be nabe é ààni tɔ sum dik εwala, etεε náá, be naabyen εdum ε kon ne Zεeb.

4

¹ Zεeb naakek mena náá, mena waabelaka εwala nyε nazekoobal étep'ena ε. Mena é koobakaka, sa mot pak'enaka ààsu eni tɔ εwala elenek.

² Etεε náá, mena naagwak Mbεε Bhaadal dáa bot ε nadi tɔ kyee dik besyε di ààbe ne medii ε. Tin, Mbεε Bhaadal be nagwak é, nabe ε ààsa be sonok etεε náá, be nabe é ààwa εdum ε kon ε lɔ ne sa be nagwak ε.

³ Menabelka bot ε di εdum kon ne Zεeb ɔ, mena waanika tɔ εwala Zεeb nakek náá:

«Myon ne meson me me natuwal tɔ ebuk ε lam é náá: be aanàbooni tɔ sum dik me nazekoobal be étep εkεwala ε.»

Nyε nakake deenek é, nyε eezesilal mesa me é sok nyε nakus bhwak ε.

⁴ E di'enek, ekwyala lɛɛ kɔ ɛsu ɛ elu ɛ etɛn nɛ ebá é náá: «Zɛɛb naazɛwala é elu ɛ etɛn nɛ ebá é mɛsa mɛ djas nyɛ nadi esa ɛ.»

⁵ Zɛɛb nabaake tɔ ekwyala binek é náá: «Bɛ aanábooni tɔ sum dik mɛ nazekoobal bɛ étɛp bɛ neekɛwala ɛ.»

⁶ Bot ɛ nanyɛl ɛgwak Mbɛɛ Bhaadal ɔɔ, bɛ nabɛ é ààni tɔ ɛwala Zɛɛb nakɛk ɛ, etɛɛ náá, bɛ nabɛ é ààlooba. E di'enek, bɛdhiiti bot ɛ nɛ ghwyil ni yɔbɔ tɔ ɛwala elenek.

⁷ Kɔ ɛsu ɛ tak ɛ Zɛɛb baadjɛ dhiiti elu, nyɛ djóo elu ɛ tak é «mos». Nyɛ naaloozɛɛ tɔ nuub ɛ Dhavid náá: «Bi é gwak gwood ɛ Zɛɛb mos ɔɔ, sa bi ààlyel elyem.»

⁸ Ye é bɛ náá, Zozuwe naadjɛɛd bɔn Yisalaɛl étɛp ɛkɛniigal bɛ tɔ sum dik ɛ ɛwala Zɛɛb ɔɔ, pɛ Zɛɛb ààpalii kɔ ɛsu ɛ dhiiti elu.

⁹ Ye kwyɛl ɛɛɛ náá, ye é pɛ ɛ nɛ dhiiti ɛwala étɛp bɔn ɛ Zɛɛb. ɛwala tak nɔɲɛl é nɛ ɛwala elu ɛ etɛn nɛ ebá.

¹⁰ Etɛɛ náá, mot aani tɔ ɛwala ɛ Zɛɛb nazekoobal ɔ, nyɛ waawala tɔ mɛsa mɛ dáa Zɛɛb nawala tɔ yɛ mɛsa ɛ.

¹¹ Djhoosaka mɛghaaz étɛp ɛni tɔ ɛwala tak, etɛɛ náá, mot ngɔt needi ààwo ze étɛp ɛbanja mɛsa mɛ bɛbhaab bɛna bot nabyen ɛlooba ɔ.

¹² Mɛpka mɛ Zɛɛb é nɛ tsik, ye é nɛ ghwyil. Ye nɛ wol dhaa pɛl. Mɛpka mɛ Zɛɛb nɛ ni tɔ ɛsuk ɛ elyem, tɔ metii mɛ nyɛl, kɛkum tɔ mɛsyɛl mɛ egwyɛs. Ye nɛ pɛɛ mɛkwosak nɛ esiiza elyem.

¹³ Ye tok nɛ sa di sɔ é mis mɛ Zɛɛb. Esonok djas nyɛ nasa é popoopwon é mis mɛ. Mis mɛ nɛ bee etɛp djas. Ye é pɛ daa lɛ ɛ mena aabookɛtaɲalka.

Yezu é boo ghaa Zεεb na lyem ghon

¹⁴ Dhjoopyetka ghin tɔ edum ekoŋ nε Zεεb mena di egoolaka ε! Etεε náá, menaka é nε boo ghaa Zεεb mot mεbwala nakekum pε daa Zεεb ɔ: Ye é Yezu, mɔn ε Zεεb.

¹⁵ Boo ghaa Zεεb yena é nε mezuk tɔ lyem é gheŋ nyε di ebee mena tɔ mezuk kɔ esu ε etεp di edhaa mena ghwyil ε. Etεε náá, nyε naawaa tɔ mεbhowal mε etεp djas dáa menabelka. Tin, nyε nabe é ààkosityem.

¹⁶ Djhootiilaka nε εbwaalel djas e bhaaz boo ekukuma Zεεb, pε kyee ye di nε enεm nε embεε ε. Pε daa lε, mena εpebelaka εpelak nε enεm nε embεε, étεp nyε neekwyee mena é tεtε ewala.

5

¹ Ghaa-Zεεb djas séεaa é pak bot, mesa mε é esa mesa mε Zεεb étεp bot. Nyε djε Zεεb é esa egwyena nε εka buwa étεp mesyem.

² Boo ghaa-Zεεb é nε ghwyil εdi nε lyem ghon nε bot ε di ààgu sonok ɔ, nε bot ε di esa mesyem ɔ. Etεε náá, nyε εmet ε mot, ye é nε esa ee di dhaa nyε ghwyil ε.

³ Dáa ye di náá, ye é nε esa ee di edhaa nyε ghwyil ε, nyε goka é nε εka buwa étεp εpelak ε mesyem mε bot, dɔɔ nε εpelak ε mesyem mε met.

⁴ Mot tok nε ghwyil dja djem náá, mε moo é ghaa-Zεεb. Ye é Zεεb ε di esa náá, mot di ghaa-Zεεb, dáa nyε nasa nε Alɔn ε.

⁵ Ye é tyee wat nε Klisto, ye tok nyεy εmet nasa náá, nyε di boo ghaa-Zεεb. Nyε nabela di boo ghaa-Zεεb é nε Zεεb mot nake nε nε náá:

«Wɔy é mɔn'am,

kana dwoo pan mos'ak, me eebya wɔ.»

⁶ Zεεb nabaake é náá:

«Wɔ é ghaa-Zεεb na kɔm-kɔm,
tyee wat ne Melkisedek.»

⁷ E sok Yezu nadi kɔ εko ε bɔs ε, nye nadi edjaala, dɔɔ ne εwaab ε ghon pe daa Zεεb tɔ ekim, ne minjal é mis. Nye nadi edjaala deenek ε ne Zεεb mot nagoka ne etsik nye tɔ esyee ɔ. Tin, Zεεb naagwak mendjaala me etεε náá, nye nadi é tɔ elooba ne etεp djas.

⁸ Ye nakoozodi náá, nye é mɔn ε Zεεb, nye naadjek elooba ne Zεεb tɔ mezuk me djas nye naboma ne ye ε.

⁹ Zεεb naasa náá, nye di mot zedjala ɔ. Tin, bot djas di elooba ne Klisto ɔ, be waabela tsik na kɔm-kɔm kɔ esu ε le.

¹⁰ Deenek, Zεεb eedje nye di boo ghaa-Zεεb tyee wat ne Melkisedek.

Edi é ghin tɔ edum ε kon ε lɔ ne Zεεb

¹¹ Bis é ne bεte etεp elii dum ne tεp'ak. Sa di esa é, ye é náá, ye ne kɔla é εbɔɔd ε tεp tak enyɔεpe. Etεε náá, bi àakawa zii é εmet esuk etεp.

¹² Ye moo é ne bεte ne melu di esinɔa náá, bi di belyoel ε. Deenek, bi dinaa ne gwyes náá, be baalyo bin ba melyo me meken e mεpka me Zεεb. Bi dinaa ne gwyes εde medii me mebel, ààbe edee bot ε di ne medje ɔ.

¹³ Mot zodi náá, nye kwyel é edede medii mebel ɔ, ye é mɔn tɔlɔ. Nye tok ne ghwyil esuu meso é etεp di náá, ye é epiki ɔ.

¹⁴ Tin, edee bot ε di ne medje ɔ, ye é edee yii eboo bot. Tɔ mesa mɔɔ, be eezegu ebiyo ne enyɔ.

6

¹ Deenek, mena goka é nε edu ε melyo mε di egoka nε bot ε zewyee ɔ, ààkabε náá, mena baasikeka pε melyo mε mεken dum nε Klisto. Sa mena ààbaasikeka tɔ esuk ε mε melyo mε mεken mε di elii dum nε: Ekāt esesεε di edul bot tɔ esyee ε, nε melyo mε edum ε koŋ nε Zεεb,

² melyo dum nε eduwa Zεεb, ekel ε bot membɔ é mendjaala, nε melyo dum nε egom bot bhis esyee, zenɔ melyo dum nε epée na kɔm-kɔm.

³ Zεεb é kwyel ɔɔ, bot ε waadjε melyo mε di egoka nε bot ε zewyee ɔ.

⁴ Djhoonɔɔka geka nε bot ε nabula pε bhis tɔ mbi tsik bε nadi nε yε sok ε: Bε naabela mεkas ε Zεεb, bε naabowal ekεε nadus tɔ gwoo ε, bε naabela Sisim na Dεε,

⁵ bε naakwyel mbεε mεpka ε Zεεb, bε naagu ghwyil mεbwala mε bhwak aazyε ε,

⁶ bela náá, bε naabaabula sik tɔ tsik'ɔɔ na mwa. Bε tok nε ghwyil εbaaswoolaa tsik'ɔɔ swola sis. Etεε náá, bε epεbaabem mɔn ε Zεεb mbema sis é melaaba. Bε epedjes bεdhiiti bot náá, bε lee nyε.

⁷ Djhoopokonɔɔka kana bɔs: Eghεŋ bεbhi di enee ε, bɔs nε min mεdii mε tak, ye é di esa náá, mbεε eka kwyl, enyɔ nε bot ε di ebε epyeeb ɔ. Deenek, Zεεb eesée metel kɔ bɔs tak.

⁸ Tin, bɔs tak εwyisal mεkpak mε mεgɔk nε en-gwyinini ɔɔ, yε ààval dhiiti sonok. Deenek, Zεεb aanàbɔya nε ekal ε yε, yε aadi é dikaa.

⁹ Bɔn nyεεg, ye é bε náá bis epelii deenek ɔɔ, bis é nε ebwaalel náá, bi é tɔ tεtε ze di edje tsik ε.

¹⁰ Zεεb é mot di piki ɔ. Nyε aanàdjisa mbεε mεsa mε bi di esa ε, ààkobε-bεak kwyl bi di nε yε nε nε

ε. Bi nalyaal kwyel tak é tɔ mbεε mesa me bi nadi esesa ne yii bi di esa nenak ne bedhiiti ekeletye ε.

¹¹ Tin, bis kwyel é náá, mot ne mot pak'en wa zii kekum dwoo mesik. Etεε náá, ebwaalel ε len neesaal enyɔpe.

¹² Sa bi ààdi besikel ε bot. Tin, nɔɔka geke bot ε di edum koη ne Zεeb ne zii djas ɔ. Bot di náá be waaboobela ekek e Zεeb ɔ.

Ekek e Zεeb ààswoola

¹³ Eghεη Zεeb nakεk Abalaam ε, nye naatuwal myonη ne mesonη ne din ε le met. Etεε náá, ye tok ne mot di ne mebwal dhaa nyeη étεp nye neetuwal ε din ε le.

¹⁴ Nye naake náá: «Ne tseetse, me aasée wɔ metel, me aasa náá, wɔ di ne bete ne bedha.»

¹⁵ Abalaam naabɔya tɔ bhwood, nye naabala-bela sa Zεeb nakεk nye ε.

¹⁶ Eghεη bot di etuwal myonη ne mesonη ε, be sa ye ε ne din ε mot di eval dhaa bɔɔ ɔ. Deenek etuwal ε myonη ne mesonη menεk lyaal ε etseetse mot di etuwal ye ɔ, ne ebaasa náá, meso si.

¹⁷ Ghuna Zεeb nakwyel é, elyaal popoopwon ne bot ε di ebwood ekek ɔ náá, mεpka me ààswoola, étεp tak ε di náá, nye naatuwal myonη ne mesonη kɔ ekek binek.

¹⁸ Ekek ne etuwal myonη ne mesonη é esonok ebá ee bot di ààswoola ε. Tɔ ekek be, ne tɔ etuwal ε myonη ne mesonη me, Zεeb tok ne ghwyil ekɔɔ. Deenek, bisɔ bot ε zebet esonok djas étεp edi ε sama ne Zεeb ɔ, ye epedje bis mεghaaz náá, bis di ne boo ebwaalel étεp ebela sa nye nakεk bis ε.

¹⁹ Ebwaalel ε tak é ne nes é dāa mbwak mesuwa étεp tsik'es. Ye é sa melyel ne tseetse, yii di edhaa

kɛni pɛ tɔ boo kaad di ekaa mɛdɛɲ mɛ ndjaa mendjaala di tɔ gwoo ɛ, kɛkum di na dɛɛ di tɔ tak ɛ.

²⁰ Ye ɛ tin ɛ, Yezu nadi mot mɛkɛn ɛ ɛni tɔ tak ɛsok nɛ nes kɔ ɛsu ɛ les. Etɛɛ nɔ́á, nyɛ moo ɛ boo ghaa-Zɛɛb kɔm-kɔm tyee wat nɛ Mɛlkisedɛk.

7

Mɛlkisedɛk ɛ mɛkoozi nɛ baadi ghaa-Zɛɛb

¹ Mɛlkisedɛk yɛnɔk nabe ɛ mɛkoozi mɛ kyee dik Salɛm, nyɛ nabaadi ɛ ghaa-Zɛɛb Zɛɛb na vyɛɛgvyɛɛg. Eghɛɲ, Abalaam nabula kɛduu dɛɛb ee nyɛ nakwak bɛmɛkoozi ɛ, Mɛlkisedɛk naatɔ kɛboma nɛ nɛ. Bhii tak, nyɛ nasɛɛ Abalaam mɛtɛl.

² Abalaam naadjɛ nyɛ edyaal kam esa ee nyɛ nabela ɛ. Guka nɔ́á, dɪn ɛ Mɛlkisedɛk kwyɛl ɛlɛɛ ɛ: «Mɛkoozi mɛ epiki». Baabela nɔ́á, Mɛlkisedɛk ɛ mɛkoozi mɛ kyee dik Salɛm, ye kwyɛl ɛlɛɛ ɛ: «Mɛkoozi mɛ egwyem».

³ Nyɛ tok nɛ dhaad mɛbyɛl. Bot ààgu ɛbyɛl ɛ lɛ nɛ ɛsyee ɛ lɛ. Nyɛ ɛ tyee mɔn ɛ Zɛɛb, nyɛ ɛ ghaa-Zɛɛb kɔm-kɔm sii nɛ kɔm.

⁴ Beeka, Mɛlkisedɛk nadi ɛ boo kuma mot, bhaab'enaka Abalaam naadjɛ edyaal kam esa ee nyɛ nabela ɛ dɛɛb ɛ.

⁵ Etsi ɛ Mɔiiz lɛɛ kɔ ɛsu ɛ bɛghaa-Zɛɛb bot ɛ mɛbyɛl ɛ Levi ɛ nɔ́á: ye egoka bɛ nɔɔ edyaal kam esa e bot ɛ membyak mɛ bɔn ɛ Yisalaɛl djas. Ye kwyɛl ɛlɛɛ ɛ nɔ́á, bɛ nɔɔ edyaal kam tak nɛ bɔn bɛnyɛɛg bɔɔ mɛt, bɔn bɛnyɛɛg bɔɔ tak ɛ pɛ ɛ bɛdha ɛ Abalaam.

⁶ Mɛlkisedɛk nabe ɛ ààbɛ dha ɛ Levi. Tin, nyɛ naanɔɔ edyaal kam kɔ esa Abalaam nabula nɛ yɛ

é dεεb ε. Bhii tak, nye naaseε Abalaam mot nabela ekεk e Zεεb ɔ metel.

⁷ Tin, mot di esεε mot metel ɔ, nye eedhaa mot bε di esεε nye metel ɔ, mot tok nε ghwyil εsuu mεso kɔ εsu ε tak.

⁸ Bεdha ε Levi, bot ε di enɔɔ edyaal kam kɔ esa e bot ɔ, bε é bot di náá, bε waagwyε djεmεn. Tin, Mεlkisedek mot nanɔɔ edyaal kam kɔ esa e Abalaam é nε tsik dáa ekwyala di elεε ε.

⁹ E di'enek, bot ε nε ghwyil eke náá, é sok Abalaam nadjε edyaal kam bε é, ye kwyel εlyaal é náá, bεdha ε Levi, bot ε di enɔɔ edyaal kam ɔ, bε naabaadjε yɔbɔ edyaal kam.

¹⁰ E di'enek, é ghεη Mεlkisedek nató keboma nε Abalaam ε, ye nabe é Levi dinaa àabyel.

¹¹ Etsi e bot ε mbyak Yisalaεl lεε é náá, ye é bεdha Levi é di egoka nε εdi é bεghaa-Zεεb. Bɔn ε Levi nadi bεghaa-Zεεb é tyee mbi ε Alɔn. Tin, mbi yɔbɔ εdi ε bεghaa-Zεεb nabe é àadjala dáa ye di egoka ε. Ye é pe di εnyɔpe ɔɔ, «Aah» étep yé yε aabaadi nε dhiiti ghaa-Zεεb mbi ye Mεlkisedek?

¹² Eteε náá, é ghεη bε di eswola mεzel mε εdi ε bεghaa-Zεεb ε, ye baagoka é náá, bε eswola etsi.

¹³ Etep bak liiaa é kɔ εsu Ghεη'enaka. Nye nabe é mot mbyak sis, tɔ yɔbɔ mbyak, ye nabe é ààbε nε ghaa-Zεεb.

¹⁴ Menabelka djas nε guka náá, Ghεη'enaka nabyel é mot mbyak eYuda. Bela náá, é ghεη Moiiiz nadi elii dum nε bεghaa-Zεεb ε, nye nabe é àātuwal mbyak tak.

Dhiiti ghaa-Zεεb di enɔηel nε Mεlkisedek ε

¹⁵ Beeka sa wat di elyaal náá etep binek é etsetse ε, dhiiti ghaa-Zεeb eebaatuula, nye é tyee wat ne Melkisedek.

¹⁶ Nye nabe é àadi ghaa-Zεeb dum ne metinj me bot ε bɔs. Tin, nye nadi ghaa-Zεeb é ne ghwyil tsik di àabe ne εsik ε.

¹⁷ Deenek, ekwyala epelee náá:

«Wɔ aadi é ghaa-Zεeb kɔm-kɔm tyee wat ne Melkisedek.»

¹⁸ Deenek, etsi na mwa nadisaa é etee náá, ye nabe é àadi ne mebɔwala, àaval dhiiti sonok.

¹⁹ Ye é tsetse náá, etsi ε Moiiz àapasa náá, bot di bot ε zedjala dáa ye di egoka ε. Tin, mbee ebwaalel naazedjeaa mena, kɔ εsu ε tak é mena di ekunaaka ne Zεeb.

²⁰ Etep binek nasael é kɔ myon ne meson me Zεeb natuwal ε. Bedhiiti bot nadi beghaa-Zεeb ε, Zεeb àatuwal myon ne meson me kɔ εsu ε lɔɔ.

²¹ Ye kabe Yezu ɔɔ, nye nadi ghaa-Zεeb é, é ghej Zεeb natuwal myon ne meson me náá:

«Ghej eetuwal myon ne meson, nye aanákabaaswoola ye:

“Wɔy é ghaa-Zεeb kɔm-kɔm sii ne kɔm.”»

²² Dum ne tep tak ε di náá, Yezu é, mot di esa náá mena dika tɔ tete ebhej dhaa yii na mwa ε.

²³ Deenek, bete ne beghaa-Zεeb nadi edjilen ekɔkɔ ne ekɔkɔ é etee náá, esyee nadi esa náá, be nàsa mesa mɔɔ kekum mesik.

²⁴ Tin, Yezu é ne tsik kɔm-kɔm sii ne kɔm, deenek, nye é ghaa-Zεeb kɔm-kɔm.

²⁵ Dum ne tep tak ε, nye di ne ghwyil tsik bot ε di ekunaa ne Zεeb é ze'ε ɔ. Dáa ye di náá, nye é ne tsik ε, nye ne djaala Zεeb kɔ εsu ε lɔɔ.

²⁶ E di'enek, Yezu é boo ghaa-Zeeb ee nadi egoka ne nena o. Nye é dee, ààbe ne ndje, ààbe ne syem. Ye naawaa mbek pak nyey ne bot e mesyem, nye naabenaa evyeegepe pe to gwoo.

²⁷ Nye tok daa bedhiiti beghaa-Zeeb, nye tok ne gwyes eka buwa melu djas, étep mesyem me met neghu mesyem me bedhiiti bot. Nye naazes a etep binek djas sok wat é ghej nye naka nyel'e met buwa e.

²⁸ Etsi e Moiiiz dje di edi boo ghaa-Zeeb é, ne bot e di be dinaa ne mendje o. Tin, myon ne meson me Zeeb natuwal bhis etsi e lee é náá, Mon di boo ghaa-Zeeb na kom-kom sii ne kom to e dee.

8

Yezu é di boo Ghaa-Zeeb'enaka

¹ Gwakeka sa di ne boo metan ee bis di ekwyel elee bin e: Ye é enyope daa ye di náá, menaka é ne boo ghaa-Zeeb, nye mot di ndiindel pe to gwoo pe mbó eghen boo mekoozi e Zeeb mot di ne mebwala djas o.

² Nye epesa mesa me to di na Dee. Ye kwyel elee e tete pet di náá, Ghej Zeeb nyey emet nasum e, ààbe yii bot e bós nasum e.

³ Eboo beghaa-Zeeb djas nanegaa tin e, étep egoola esa e egwyena pe daa Zeeb, ne eka ebuwa. Tin, ye goka é náá, boo Ghaa-Zeeb'ena Yezu baadi ne ye sa nye aagwyena ne Zeeb e.

⁴ Tin, nyey é pe di é di kó eko e bós o, pe nye tok ne ghwyil edi Ghaa-Zeeb, etee náá, kó eko e bós, ye é ne bot e di eka ebuwa daa etsi e Moiiiz di elee e.

⁵ Ghuna, mesa me beghaa-Zeeb si esa to ndjaa mendjaala e, ye é mbanja-mbanja esa di enonjel ne esa

ee di esael pe tɔ gwoo ε. E sok Moiiiz nawaasum pet na Dεε ε, Zεεb, naalεε nye náá: «Gwyáka, wɔ aasum ye ε, dáa wɔ nalyaalaa pe kɔ etsok ε.»

⁶ Tin, nenak yak, mεsa mε Yezu di esa é, ye é mεsa mε di edhaa mεsa djas ε. Eteε náá, nyey é mot naséεaa éteεp eduula pak bot nε Zεεb tɔ boo ebheη ε. Boo ebheη ε tak dum é nε tete ekek di edhaη ε.

⁷ Tin, ye é pe di é di náá, ebheη na mwa nadi é ààbe nε ndje tɔ tak ɔɔ, pe be nabe é ààdis ye da swola ye nε dhiiti ebheη ε na bes.

⁸ Zεεb nadul bot ε mbyak'ε mεlɔ é náá:
«Mam Gheη ke é náá: tɔ mεlu di ezye yenek,
mε waasa ebheη ε na bes,
nε bot ε mbyak Yisalaεl dɔɔ nε bot ε kyee dik eYuda
ε.

⁹ Ye aanákwaadi tyee wat nε yii mε nasa nε bebhhaab bɔɔ ε,
é sok mε namet be é mbɔ wyisal be pe dik Ezipte ε.
Be nabe é ààlooba nε ebheη ε tak,
Gheη eezεke, e di tak ε mε nakin be.

¹⁰ Gheη ke é náá:

Beeka ebheη ε mε aasa nε bot ε mbyak Yisalaεl ε,
bhis mεlu menek,
mε aakwyal metiη mam tɔ esiiza bɔɔ,
mε aasɔn metiη mam tɔ ebhum elyem bɔɔ,
mε aadi é Zεεb'ɔɔ, tin, bɔɔ kadi é bot ε mbyak'am!

¹¹ Tin, mot aanákabaadi nε gwyes εdje mot di é bhaaz'ε nεghu mɔn ε nyεεg melyo náá,
“gua Gheη!”

Eteε náá, bot djas ε waagu mε,
kana mɔn dhyeeb kekum boo-mot.

¹² E di'enek, mε waapel εdjak ε lɔɔ, mε aanákabaataala mesyem mɔɔ.»

¹³ E sok nyε nadi elii dum ne ebheη na bes ε, ye kwyel elee ε náá, ebheη ε meken moo ε yii na mwa. Bela náá, sa di náá, ye moo ε na mwa ε, ye eezelood ε, kunaa ε ne ediib.

9

Eduwal ε Zεeb yii kɔ bɔs

¹ Ebheη ε meken nabe ε ne metiη étep eduwal ε Zεeb, zenoo pet kɔ bɔs étep mendjaala.

² E di'enek, pet wat nadi ne metsek membá ε naasumel. Etsek ε meken nadi edjóaaa ε «Di na Dee». Tɔ tak ye nabe ε ne boo lama na mengel eten ne ebá, zenoo emesa ne emapa be di eka Zεeb ye buwa ε.

³ Bhis kaad na pip-pip yii ebhis di ebek pet tak ε, ye nadi ε ne dhiiti di be di edjóo «Di na Dee Dhaa Nyel ε».

⁴ Ye nadi ε ne dhiiti mesa buwa nasaε ne looad ε, étep edik ε bemenanas, ne tot ebheη e looad. Tɔ tot ebheη ε tak, ye nabe ε ne loηo nasaε ne looad ε, ye nadi ε ne mapa nadi edus pe eko di edjóaaa man ε, zenoo suub ε Alɔn, suub tak nadi ε ye moo ne boo eka egó e tak. Ye nabaabe ε ne epek mekok nakwyalaa metiη me ebheη kɔ tak ε.

⁵ Kɔ tot ebheη ε tak, ye nabe ε ne benaghise efofop e duma nadi elyaal náá, Zεeb ε tinaak ε. Mεbhap moo nadi elesa. Pyoo mεbhap me tak nadi ebutal tot ebheη. Nenak, yak ye tok ewala di náá, mena sos etep binek djas.

⁶ Eghen ye nadi náá, esa binek djas nabe ε ye eezekoobelaa ε, beghaa-Zεeb nadi ε nini melu djas tɔ etsek ε meken étep ekesa mesa moo.

⁷ Tin, tɔ ɛtsek ebá e pɛt, ye é boo ghaa-Zɛɛb nyɛy ɛmet é di nɛ ghwyil ɛni penek, nyɛ zoni penek é, sok wat tɔ mbu. Nyɛ goka nɛ ɛni penek é nɛ ghiya tit ee nyɛ di eka Zɛɛb buwa éteɓ mesyem bɛ met nɛ yii bot.

⁸ E di'enek, Sisim na Dɛɛ epelyaal náá, dáa ɛtsek meken dinaa tin ɛ, ye lyaal é náá, di na dɛɛ dhaa nyel dinaa ndiila.

⁹ Eteɓ binek nɔŋel é nɛ eteɓ mena kadi ebee mos'aak. Ye kwyɛl ɛlyaal é náá, esa mot di egwyena nɛ Zɛɛb ɛ, zɛnɔɔ ebuwa betit mot di eka Zɛɛb ye ɛ, ye tok nɛ ghwyil esa náá, lyem mot di esa mbi mendjaala menek ɔ di mot zedjala ɔ.

¹⁰ Mɛtiŋ menek dum é nɛ esa e dek, nɛ mɛnyok, zɛnɔɔ dáa mot di egoka nɛ esa éteɓ edis eduud ɛ. Ye é mɛzel mɛ bot nazetawa nɛ esa kekum é ewala Zɛɛb nakoobal esonok djas ɛ.

¹¹ Tin, Klisto nazyɛ é dáa boo ghaa-Zɛɛb e embɛɛ esa ee di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ. Nyɛ naani tɔ pɛt di enyɔ dhaa tyɛ ɛ, pɛt di náá, ye eezedjala nɛ di tak ɛ, pɛt di náá, ye tok bot ɛ bɔs nasum ɛ. Bela náá, pɛt tak tok kɔ bhwak nakusaa-kusak ɛ.

¹² Eghɛŋ Klisto nani nia wat na kɔm-kɔm tɔ Di na Dɛɛ Dhaa Nyel ɛ, nyɛ nabe é ààka buwa ghiya ngom taa nɛghu yii mɔn ngɔmbɛ. Tin, nyɛ naka é ghiya ye met, da pɛk mena sok wat ekeekɛ tɔ mesyem.

¹³ Ghiya engom engɔmbɛ nɛ engom etaa nɛghu mɛsii mɛ engɔmbɛ zedikaa, ee bɛ nadi emwam kɔ bot ɛ di nɛ edhuud ɔ, ye é éteɓ ye needis bɛ edhuud ɛ éteɓ ebulal ɛgwakel ɛ lɔɔ nɛ Zɛɛb.

¹⁴ Ye é bɛ náá, ye é tsɛɛtɛ ɔɔ, ghiya ɛ Klisto eedhaa yenek boo dhaŋa. Nɛ ghwyil Sisim na Dɛɛ, Klisto eeka nyel ɛmet nɛ Zɛɛb dáa tɛtɛ buwa di ààbɛ nɛ

djam ε. Ghiya yε waagwyii elyem ee zeepulel nε mbee mεsa mε di dul mena tō esyee ε. Etep mena neesaka mεsa mε Zεeb mot di nε tsik ɔ.

¹⁵ Dum nε tεp tak ε di náá, Klisto é di mot di eduula pak Zεeb nε bot tō ebhen na bes ɔ. Eteε náá, bot ε Zεeb nazedjoo ɔ, neebela esa e lyak na kōm-kōm ee nyε nakεk bε ε. Tin, bε aabela yε ε dum nε esyee mot ngot nagwyε ɔ. Kō esu ε tak ε bot ε bōs moo mos pεka tō mesyem mε bε nasa si ebhen ε na mwa ε.

¹⁶ Edi di náá, mεkana mε melik naalikaa ɔ, ye goka é náá, ye lyaalaa náá, mot nakwyal mεkana mε melik mε tak ɔ, naazegwyε.

¹⁷ E di'enek, mεkana mε melik àaval dhiiti sonok ye é bε náá mot kwyal yε ɔ, di náá nε tsik. Tin, ye val é, ye é bε náá, mot nakwyal yε ɔ, nyε eezekpaa nε mεsyee gwyε ɔ.

¹⁸ Dum nε tεp tak ε di náá, ebhen mēken nabe é àaval esok nε ghiya nε see.

¹⁹ Moiiz napokokan sok é elaa metinj é mis mε bot djas, dāa ye nazodjeaa nyε ε. Bhii tak, wō gwak nyε zenɔɔ ghiya e ngom etaa nε yii bōn engōmbε, dōɔ nε mēdii, myek yε kō mεkana mε etsi dōɔ nε é mēnyel mε bot djas. Nyε naanɔɔ lēε le di edjōoaa Izop ε nε mōn pes kaad tinjal é tak, étep eduu tō ghiya da myek yε.

²⁰ Nyε naake náá: «Yak ε wak é ghiya di elyaal ebhen ε Zεeb dje bin náá, bi duwal ε.»

²¹ Moiiz naabaamyek ghiya kō pēt, nε kō esa djas di ebeaa étep esa mεsa mε Zεeb ε.

²² Etsi lēε é náá, bε dis edhuud e sonok djas nε ghiya. Deenek, ye tok nε mot di nε ghwyil ebela epelak mesyem yε bε náá, ghiya àapasee ɔ.

Buwa ε Klisto di edis mesyem ɔ

²³ Ye é bε náá, embaɲa-mbaɲa esa ee di pε tɔ gwoo ε goka é nε edisaa edhuud ε deenek ɔɔ. E di'enek, esa ee di pε tɔ gwoo ɔ, ye é nε gwyɛs buwa di nε boo metan ε.

²⁴ Etεε náá, Klisto nabe é ààni tɔ di na Dεε di náá, bot ε bɔs ε nasa nε membɔ mɔɔ ε. E di di náá, ye é mbaɲa-mbaɲa tεtε Di na Dεε ɔ. Tin, nyε naani tɔ gwoo, nyε é sok bhwoob ε Zεεb étεp'ena.

²⁵ Membu djas, boo ghaa-Zεεb bot ε mbyak eYuda dyeebani tɔ Di na Dεε dhaa nyel ε sok wat nε ghiya tit. Tin, Klisto nabe é ààni esok nε esok étεp kεka nyel'ε buwa.

²⁶ Ye é pe bε náá, ye nasael é deenek ɔɔ, pe Klisto nazuk é esok nε esok kana bhwak nakusel ε. Nenak dáa ye di náá, bhwak moo é pε mesik ε, Klisto nazotuula é sok wat étεp epel é mesyem. Dum nε tεp tak ε nyε naka nyel εmet buwa.

²⁷ Bot djas kɔ εko ε bɔs goka é nε egwyε sok wat, bhii tak Zεεb epée bε.

²⁸ Ye é tyee wat dáa Klisto naka nyel'ε buwa étεp epel mbula mesyem mε bot ε bɔs ε. Tin, nyε waabaatuula ε tuula sis, é sok yenek ye aanákabaadi étεp epel ε mesyem. Deenek, ye aakadi é étεp εdje tsik nε bot ε di egwaal etuula ε lε ɔ.

10

¹ Etsi ε Moiiiz nazobε é mbaɲa-mbaɲa di elyaal mena embεε esa aasael djεmεn ε. Tin, ye ààlyaal etsεεtε etεp e tak dáa ye di ε. Etεp tak ε di náá, ye tok nε ghwyil ε dis edhuud e bot ε di esan ekunaa nε Zεεb é εkeka mbi buwa wat membu nε membu ɔ.

² Ye é pe di é di náá, kwaambi yenek εdjaala Zεεb εpedis bot edhuud ne tseetsε ɔ, pe bε aanákabaadi ne mesyem. Tin, bot ε waakat εbaakeka buwa.

³ Tin, ebuwa binek ε di esa náá, mot gheetetaala mesyem me nye nadi esa membu ne membu ε.

⁴ Etεε náá, ghiya ngom bhata ne yii ngom ngɔmbε tok ne ghwyil εdis mesyem me bot.

⁵ Dum ne tεp tak, é sok Klisto nadi ezye kɔ eko ε bɔs ε, nye naake ne Zεεb náá:

«wɔ nabe é ààbε ne gwyes buwa, ààbε ne gwyes esa e egwyena,

tin, wɔ naasa náá, me di ne nyel.

⁶ Wɔ nabe é ààmyaala ne buwa nadikaa wɔ kɔ Mesa buwa ε,

neghu ebuwa nakaa wɔ étep epel mesyem me bot ε.

⁷ E di'enek, me naazεke náá, “Zεεb'am, me eezye pe daa lɔ mam me emet,

étep esa ekwosak ε lɔ,

dáa ye nakwyalaa dum ne nam tɔ mekana ε.*»

⁸ Tin, nye nakan eke sok ε náá:

«Wɔ ààpakwyel buwa, neghu esa e egwyena,

wɔ ààpakwyel betit zedikaa kɔ mesa buwa ε,

neghu buwa dikaa étep epel ε mesyem me bot ε,

wɔ nabe é ààmyaala ne sa wat.»

Dhi buwa binek di ekaa dáa etsi di elεε ε.

⁹ Bhii tak, nye eezεke náá:

«Beeε me, mam me emet eezye zesa ekwosak ε lɔ.»

Deenek, Klisto eedis buwa na mwan, nye eedjila ne buwa ye.

* **10:7** Mεd40.7-9.

10 Yezu Klisto naasa ekwosak ε Zεεb, deenek, nyε naaka nyel'e met buwa sok wat kɔm-kɔm sii nε kɔm. Tin, nyε naasa náá, mena dika bot ε edεε.

Epelak nε εdi sεη ààbε nε edhuud dum nε Klisto

11 Ghaa-Zεεb djas dyeebadi é titel mεlu djas étεp εsa mesa mε, étεp εka buwa tak wat mεlu djas. Bela náá, buwa tak tok nε ghwyil εdis mot mesyem.

12 Tin, Klisto nyε εmet nazokabuwa é sok wat étεp εdis ε bot mesyem, bhii tak, nyε moo é ndiindel pε mbɔ eghεη ε Zεεb.

13 Nenak, ye é tin ε nyε di ebwood náá, Zεεb sa náá, bot ε mebhuuka mε di dáa poba bε di ekel mεko ε.

14 Deenek, nε buwa tak wat, nyε naadis bot edhuud disa wat ekeekee étεp bot needi dεε.

15 Tin, dɔɔ nε Sisim na Dεε εpebaalεε mena náá, yε etεp e tseεtε. Etεε náá, nyε pooke ε náá:

16 «Ghεη ke é náá:

Beea Ebhεη ε mε aasa nε nɔɔ ε,

bhis mεlu menek,

Mε aakwyal mεtiη mam é tɔ ebhum elyem bɔɔ,

Mε aason yε tɔ esiiza bɔɔ.

17 Bhii tak, nyε eebaazεke náá: Mε aanàbaataala εdjak ε lɔɔ, nεghu mesyem mɔɔ.»

18 Ghuna, é di mesyem di epelaa ε, bot tokapε nε ghwyil εbaaka buwa étεp mesyem.

Djhookunaaka nε Zεεb

19 E di'enek, bɔn nyεεg bam, menaka é nε εbwaalel náá, mena waanika tɔ di na Dεε dhaa nyel kɔ εsu ghiya ε Yezu naso tyee buwa ε.

20 Nyε naazedii mena ze na bes di nε tsik, nyεy nyε emet na kan εdhaa é ze boo kaad di ebek Ndjaa-ebuwa, ee kwyeł elyaal é nyel'ε met.

21 Tin, menaka é nε boo ghaa-Zεεb, mot di kukuma di edjεed ndjaa Zεεb ɔ.

22 Djhookunaaka nε Zεεb, nε lyem wat, nε εdum ε kon ε nε Zεεb zepyet ε, ghiya ε Yezu gwyii embee esiiza di tɔ bhum elyem bena ε, dɔɔ nε mɛnyel mena gwyiia nε tete mɛdii.

23 Djhoobaalka elyεlεpe εbwaalel ε mena di goolaka ε, etεε náá, Zεεb é sosoob tɔ ekek bε.

24 Djhookwyεεgelka pak'ena étεp εdje mena mεghaaz tɔ kwyeł nε esa enεm esa.

25 Sa mena àakatka etɔ pε zεεga ndjaa mendjaala, dáa bedhiiti bot moo nε mεfulu mε esa yε mos ε. Tin, mena goka é nε εdjεelka mεghaaz pak'enaka, etεε náá, bi εpebee biyɔ bεmet náá, elu ε Ghεη eezekunaa.

26 Etεε náá, bhis bot aazegu etsεetse ε, mena baasyemka nε ekwosak ε lina ɔɔ, ye tokapε nε buwa εpelak é mesyem.

27 Ye kalik mena é, εgwaal tɔ mɛnyenyε epée e Zεεb nε boo du na goo-goo bot ε mεbhuka mε aadyak ε.

28 Mot ε di àalooba nε etsi ε Moiiiz ɔɔ, nyε góaa àabε nε ghon, ye é bε náá, bεtsaases ebá nεghu bεlεl eemyaal sa nyε sa ε.

29 E di'enek, yε aakadi tin dáa nε mot di ebhina mɔn ε Zεεb ɔ, nε mot di ebee ghiya εbheη ε nasa náá, εgwakel baabula pak bot nε Zεεb é mis toto ɔ, nε mot di elee Sisim di εsuk ε enεm nε embεε ɔ? Bi pookogek mbi feη yenɔk mot di egoka nε ebela ε?

30 Tin, mena nε guka mot nalεε náá:

«Ye é mam ε di egoka ne εbulal εbiyo ne εbiyo, mam
ε di edje efute εbiyo mot ne mot»,

nye naabaaleε náá:

«Gheη é waapéeε bot ε mbyak'ε.»

³¹ Ye é àànyo náá, mot di ne ndje é mis me Zεεb
mot di ne tsik o.

³² Pokotaalaka é gheη sok, é sok Zεεb nabεε bin
mis étεp bin neegu etsetse ε. Bi naasa meghaaz to
eboo mezuk bi naboma ne ye ε.

³³ Bεdhiiti bot pak'en naaleeaa, tiigaa é mis me
bot, bela náá, bεdhiiti bot nabe é ne lyem ekwyee
bot ε nadi ezuk ne etiigaa dáa boo ε.

³⁴ Bi naazuk loog wat ne bot ε membok. Bi nadi é
to memyaala é sok be nadεk mevυ men ε. Etεε náá,
bi ne gu náá, bi é ne tεtε mevυ di kōm-kōm sii ne kōm
ε.

³⁵ Sa bi àābulal lyem bhis dum ne εbwaalel bi di
ne ye ε. Etεε náá, bi aabela boo efute.

³⁶ Ye goka é náá, bi wa zii étεp bi neesa ekwosak
ε Zεεb, étεp bi neebela sa nye nakεk bin ε.

³⁷ Tin, ekwyala lee é náá:

«To mōn ewala, to ba mōn pes ewala,
mot di egoka ne ezye o, nye waazyε,
ezye ε le eezekunaa.

³⁸ E di'enek, mot di to epiki é mis mam to εdum εkon
ε le ne Zεεb o, nye waatsak,
tin, nye bula bhis o, me aanākwaamyaala ne ne.»

³⁹ Mena tokeka bot ε di ebula bhis to εdum ε kon ne
Zεεb, da wo ze o. Menaka é, bot ε di to εdum ε kon
ne Zεεb, bot ε di to ze tsik na kōm-kōm o.

11

Edum ε kon ne Zεεb

¹ Edum ε kon η ne Zεεb ε, edi ne ebwaalel náá, sa wɔ di ebun ε wɔ waabela ye. Ye é emyaal ne lyem wat náá, sa di ààbeeeaa ne mis ε ye é tak ne tseetsε.

² Ye é dum ne edum ε kon η ne Zεεb ε, Zεεb naamyaa bot ε na mwa.

³ Ye é dum ne edum ε kon η ne Zεεb ε, bot di egu náá, bhwak nakusaa é ne mεkpa ε Zεεb. Ye kwye elεε é náá, esa ee di beeeaa ε nasa el ne esa ee nadi ààbeeeaa ε.

⁴ Ye é dum ne edum ε kon η ne Zεεb ε, Abhel nadje Zεεb esa egwyena dhaa yii mɔn ε nyεεg Kayin. Ye é dum ne edum ε kon η le ne Zεεb ε, Zεεb nabee nyε dáa mot e piki, etεε náá, Zεεb nyey nyε emet naamyaa ne esa egwyena ε le. Ye nakoozodi náá, Abhel naazegwyε, etεp nyε nasa é dinaa egek.

⁵ Ye é dum ne edum ε kon η ne Zεεb ε, Enɔk nabyet tɔ pε tɔ gwoo etεp nyε needi ààgwyε. Tin, mot nabe é ààkabaabela nyε, etεε náá, Zεεb naaben nyε pε tɔ gwoo. Ekwyala leε é náá, esok ne nyε ne tɔ tɔ gwoo, Zεεb na myaala ne ne, etεε náá, nyε naadi ε esa Zεεb edjɔ emis.

⁶ Bela náá, Zεεb tok ne ghwyil bela edjɔ emis ne mot di ààdum kon η ne ne ɔ. Tin, mot di tiila Zεεb ɔ, nyε goka emyaal náá, Zεεb ε é tak. Nyε ne dje efute ne bot di esaa nyε ɔ.

⁷ Ye é dum ne edum kon η ne Zεεb ε, Noe nagwak sa Zεεb naleε nyε dum ne sa nakoosael ε. Ye nabe é, bot dinaa ààbee sa tak. Nyε naadyeebawa lyem tɔ etεp Zεεb naleε nyε. Nyey batasa mesuwa me nyε natsik nyel emet ne bot ε mebyel me ε. E sok nyε nasa deenek ε, ye nabeε nyε naakwyesal bot ndje sɔs. E di'enek, dum ne edum ε kon η le ne Zεεb, Zεεb naabee nyε dáa mot epiki.

⁸ Dum ne edum e kon ne Zeeb e, Abalaam nalooba ne ndjooel e Zeeb e sok nye nadjoo nye e. Wo gwak nye zetó pe kyee dik Zeeb naakek náá, nye aadj e nye e. Tin, nye naazetó, àagu pe kyee nye di etó e.

⁹ Dum ne edum e kon e le ne Zeeb, nye naadi tyee ndjon kó kyee dik Zeeb nakek nye e. Tin, nye nadidi e pe tó pet, tyee wat ne Izak, zenoo Zakoo bot e nabela mbi ekek e tak wat o.

¹⁰ Etee náá, Abalaam nadi ebhwood e boo ghaada di ne ghus-zumal na lyel-lyel e. Ghaada di náá, Zeeb nye yemet e di mot di ekoobal dāa ye aasaal, ye e nye y e sum ye.

¹¹ Dum ne edum e kon ne Zeeb, Saala nye yemet, ye nakoozodi náá, nye nabe e kwyiid, tōa moma. Zeeb naadj e nye ghwyil ebela e bedha. Tin, nye nabe e ne boo ebwaalel náá, Zeeb e sosoob ne ekek be.

¹² Etep tak e di náá, bhaab'enaka ngot Abalaam, nye nadi e nye moo tōa-mot, nye eezekunaa ne esyee. Ye e nye y e nadi esuk e mebyel me bot ebupe. Bot e mebyel me tak bu e dāa ekwyikwyen tō gwoo, neghu dāa besye e ebon e boo dii meson mot tok ne ghwyil e laa be.

¹³ Bot binok djas nagwye e, bōo e dum e kon ne Zeeb, be nagwye e āābela ekek Zeeb nakek be e. Tin, be nazobee ye ne emyaala ye e ne etseta. Be naagu ye popoopwon náá, be nabe e bendjon, ekpaa-gon kō bōs.

¹⁴ Bot e di elii deenek o, be lyaal popoopwon e náá, be epesaa kyee dik di náá, ye di yōbō e.

¹⁵ Tin, be pe die di etaala kyee dik be nadus pe ezaag o, pe be ezebela ze esik e penek.

¹⁶ Ne tseetse, be kwyel e mbee kyee dik di eedhaa yak e, kyee dik di tō gwoo e. Dum ne tep tak e di

náá, Zεεb tok ne syen εmyaal náá, nye di Zεεb'oo. Tin, nye eezekoobal be tεtε ghaada.

17 Dum ne εdum ε koη ne Zεεb, Abalaam naaka Izak buwa, é gheη Zεεb nawa nye tō mebhawal ε. Nye nadi é nye moo babeega étεp εka seηεε mōn'ε ngōt é buwa dhi nye é gu náá, nye naabela ekek.

18 Zεεb naaleε ne ne náá:

«Ye é dum ne Izak ε wō aabela bedha ye me nakεk wō ε.»

19 Deenek, Abalaam nabe é ne εbwaalel náá, Zεεb ε ne ghwyil εgomal Izak mōn'ε pak myoη. Dum ne tεp tak ε, Zεεb nabulal nye mōn tak. Tin, ye lyaal é ekekε Izak gomelaa é pak be myoη.

20 Dum ne εdum ε koη ne Zεεb, Izak naaseε Zakōob ne Ezau metel etεp esa ye di eεzye pε sok ε.

21 Dum ne εdum ε koη ne Zεεb, Zakōob naseε mōn ε Zozεf metel εsok ne nye ne gwyε. Nye nadi epyet ne suub étεp é eduwal ε Zεεb.

22 Dum ne εdum ε koη ne Zεεb, Zozεf, εsok ne nye ne gwyε, nye naaleε náá, bōn ε Yisalaεl ε waawyis tō dik Eziptε. Nye naabaaleε ne nōo náá, be wyis ne egwyes e nyel'ε.

23 Dum ne εdum ε koη ne Zεεb, seεg ne nyeεg ε Moiiiz naasyel nye edi bεngōn εlεl bhis εbyel ε lε. E sok be naabee náá, mōn tōbō tak nabe é nem ε, be nabe é àagwak bwoo εbyen εlooba ne metiη ε Mekoozi.

24 Dum ne εdum koη ne Zεεb, esok, Moiiiz nadi nye moo boo-mot ε, nye naabyen edi ε mōn ε εsyεs ε Falaōη.

25 Moiiiz, naamyaal náá, nye tiigaa sama wat ne bōn ε Zεεb. Nye naabyen edi ε tō memyaala me etεp e mesyem, memyaala me esa ye di àābōya ε.

26 Nyε naadi bee ε náá, edukaa dáa Klisto nadukaa ε, yii dhaa mεvu djas di kɔ kyee dik Eziptε nε boo metan̄. Etεε náá, mis mε nadi edjoak ε, efute bε ee di ezyε ε.

27 Dum nε εdum ε kon̄ nε Zεεb, Moiiiz naadus kɔ dik Eziptε ààkaab ebuk ε Falaon̄. Nyε nabe é ghin̄ tɔ εdum ε kon̄ ε lε nε Zεεb ekεε náá, nyε nadi ebee Zεεb mot di ààbeaa ε.

28 Dum nε εdum kon̄ nε Zεεb, Moiiiz naakus ebyon̄ ε pak. Tin, nyε naazεdje εlee náá, bε lɔɔb ghiya é mεbe mε mendjaa. Etεε náá, é sok fofop εsyee aadhan̄ ε, nyε needi ààgó bɔn ε megwyak mε bot ε mbyak Yisalaεl.

29 Dum nε εdum kon̄ nε Zεεb ε, bɔn ε Yisalaεl nasεε boo dii mεsɔn tɔɔbelaa nε mεko mɔɔ ekεε ye nabe é tεtε gba bot di eezyε nε εdhan̄ ε. Tin, é sok bot ε Eziptε nawaaban̄aa bε ε, bɔɔ djas naasi «bhεεε» tɔ boo dii mεsɔn.

30 Dum nε εdum ε kon̄ nε Zεεb ε, eboo epap e ghaada Yeliko naabik bhis bɔn ε Yisalaεl naakii ghaada tɔ mεlu mε eten nε ebá ε.

31 Dum nε εdum ε kon̄ nε Zεεb, Laab, moma mεzɔ nabe é ààgwyε sama nε bot nadi ààlooba nε Zεεb ɔ. Etεε náá, nyε naasyel enyɔεpe bɔn ε Yisalaεl, bot nazyε zebee ghaada tɔ sɔ ɔ.

32 Bi kwyεl náá, mε baake dáa? Mε tok nε bεtε nε εwala étεp εkaada bin etεp kɔ εsu Zedeon̄, Bhalak, Samsɔn̄, Zεfte, nε Dhavid, zenɔɔ Samyεl dɔɔ nε bεdhiiti bεngooelε mεkpa ε Zεεb.

33 Dum nε εdum ε kon̄ nε Zεεb ε, bε naakwak bε mεyon̄, bε naake tɔ epiki, bε nabela sa Zεεb nakεk bε ε, bε naadiyal eboo beghee enuub,

³⁴ be naadimal eboo mu, be naadus é eban mesyee me be nadi ekwyel egó be ne epel e, be naabaabela ghwyil bhis mebe, be naalyaal ghwyil o, é sok be nadi elumla deeb e, wo gwaa be so esodja é bedhiidi medhik mesis.

³⁵ Boa naabee daa bot boo nazegwy e o nagom e.

Bedhiiti botom naabiala elyelope, be naabyen mepeka etep egom, etep ebela tete tsik.

³⁶ Tin, bedhiiti naadukaa, biyaa ne eghwyes, bak bedhiiti naakolaa ne ekel e ghwooz, waaa é membok.

³⁷ Bedhiiti bot naagóaa ne mekok, syakaa ebhil eba, góaa ne epel, bedhiiti bot nabe é etó ne etwol edi, Ekaad boo nabe é eket etaa ne yii bhata, be nabe é bedjel e bot, be nadi etiigaa ne ezukaa.

³⁸ Bhwak nabe é aadi ne gwyes mbi binok bot. Be nadi eke ghoothon ebaabat pe kyee medhik besye di aabe ne medhii e, ne pe ko metsok. Be nadi edjedjaasi e to eghe e mekok doo ne to bhik di to bos e.

³⁹ Zeeb naamyaa bot binok djas ko esu e edum e kon e loo ne Zeeb. Bela naa, be nabe é aabela sa Zeeb nakak e.

⁴⁰ Tin, ne tsetse, ye nabe é, Zeeb naazekobal mena sa di enyope ne nena e. Etep tak e di naa, nye nabe aakwyel naa, bekum di di eedjala o menabelka di aadi o.

12

Fen e Zeeb dum ne bon e be

¹ Ye kabe menabelka o, menaka é kuku bete ne betyaases. Djhoodiska esa djas di esa naa, mena nakeka enyope e, dan-dan e mesyem me mena di

esesa ngwysis ε. Tin, djhoopatka kaab ee be náá, mena kaabka é kekum pe esik.

² Mis mena goka é ne edjoak ε Yezu, nyey é di esa náá, mena dika ne edum ε kon ne Zεeb. Nyε é baadi esa náá, edum ε kon ε lena ne Zεeb kum di di edjala o. Nyε naamyaa egwye ko melaaba, àagwak syen, etεε náá, nyε nadi ebee memyaala me di ebwood nyε bhii tak ε. Nenak, nyε é ndiindel pe mbó eghen boo mekoozi Zεeb.

³ Taalaka ne ne, ne dáa nyε nazemaad swaka bot ε mesyem ε. Deenek, bi aanàbet náá, bi kwyeselaa, bi aanàbula pe bhis to edum ε kon ne Zεeb.

⁴ Etεε náá, tuub bi di eduu ne syem ε, bi dinaa àapaaduu ye kemyaal náá, bi gwyε.

⁵ Bi eezedjisa meghaaz me Zεeb di edje bin dáa bòn be ε?

«Mòn'am sa wo àabyasal fenj Zεeb di ewa wo é tak ε, é sok nyε di ewa wo é fenj ε, sa wo àabula bhis.

⁶ Etεε náá, Ghen dyeebawa é fenj é mot nyε di ekwyel o,

nyε dyeebabi é, mot nyε di ebee nyε dáa mòn'ε o.»

⁷ Maadka mezuk me Zεeb di ezuk bin é sok nyε di ewa bin é fenj ε, nyε bee bin tin ε dáa bòn ε be. Ye é ne mòn di náá, seεg ààwa nyε é fenj e?

⁸ Ye é be náá, bi àapawaa é fenj dáa nyε di esa ne bòn be o, é di'enek, ye lyaal é náá, bi tok betete bòn be. Tin, bi tok esenjele bòn be.

⁹ Djhoopokonoka geka bebyael bena ko eko ε bós. Eghen be nadi ewa fenj ε, mena nadi egwak be. «Aah» djoata ne Seεg'enaka mot di pe to gwoo o, mena goka é ne gwak nyε dhaa tyε étεp mena needika ne tsik.

¹⁰ Deenek, beεεg bena nadyeebawewa mena é fen ε, é ba mɔɔ pes ewala dáa elyem bɔɔ di ekwyel ε. Tin, Zεeb wa mena é fen ε, étep mevυ mena met, etεε náá, mena neebela di tɔ eDεε be.

¹¹ Eghen mena di eduwaa é fen ε, ye é ne nena ekeε ewala ε mot ne ghon tɔ lyem ε, ààbe yii memyaala. Bhii tak, bot ε nawaa é kwaambi yenek mbi fen ɔ, be aakadi é be moo bot ε epiki, ne bot ε egwyem.

Edjeaa meghaaz ne edulaa ε melo

¹² Σεεbka membo men zetyak ε, lyelka mebon men di epwak ε.

¹³ Beta náá, meko men du meze me di piki ε. Etεε náá, meko me mot di ne djam ɔ ezεkepiiza, tin, ye nyɔ é nye tsak.

¹⁴ Saka meghaaz me edi ε tɔ egwyem ne bot djas, saka meghaaz me edi é tɔ tsik edεε ε. Etεε náá, ye di ààbe deenek ɔɔ, ye tok ne mot ngɔt aabee Ghen.

¹⁵ Bi é koobaka, sa mot ààsaa náá, nye su enem ne embεε e Zεeb. Sa mot ngɔt pak'en àádi dáa le na gwyee-gwyee, etεε náá, nye é zεkepυl betε ne bot pak'en ne megwyee me tak.

¹⁶ Sa mot ngɔt tɔ len ààsa mezɔ, sa mot ààbyasal esa e Dεε, dáa Ezau mot nagwyena etooba be étep edee ɔ.

¹⁷ Biyɔ bemet ne gu náá, bhii tak, nye nadi é ne gwyes náá, σεεg σεε nye metel. Tin, wɔ gwaa σεεg byen εσεε nye metel. E di'enek, nye nabe é ààbela ghwyil εswoola lyem σεεg, ye nakoozodi megwyε me.

¹⁸ Eghen bi nakunaa ne Zεeb ε, bi nabe é ààzye kɔ etsok ε di náá, bot ε ne ghwyil emet ε: ye nabe é ààbe ne boo du, ààbe ne ghooghom, ààbe ne pum, ààbe-beak ne boo ghuu,

19 bi nàbε é ààgwak lii tòn, ààgwak-gwakak gwood tuud. Eghen bòn Yisalaél nawgwak yε ε, bε naabyen εbaagwak gwood tak.

20 Deenek, bε nabε é ààbε nε ghwyil εmaad lwomel'enek: «Mot aazomet etsok elak ɔ, ye nakoozodi tit, nyε aagóaa é nε mekok.»

21 Kɔ esu ε esa ee bε nadi ebee ε, wɔ gwak Moiz zεke náá: «Mε εpepwak, mε εpedyeebagwak bwoo!»

22 Tin, bi naakunaa nε etsok ε Siòn, bi naakunaa nε ghaada Zεeb mot di nε tsik ɔ. Ye é Ghaada Yeluzalem di pε tɔ gwoo ɔ, ye é pε efofop bεdhet nε bεdhet di tɔ εbyon ε.

23 Bi nabε é, bi naazekunaa nε dhiiti zεega bot ε nadi tɔ εbyon ɔ. Zεega tak nabε é yii bòn mεgwyak ε Zεeb, bot ε di náá, min mɔɔ moo é ekwyla pε tɔ gwoo ɔ. Bi eezekunaa nε Zεeb, mot di nε ghwyil εpée bot ε bhwak djas ɔ. Bi eezekunaa nε esisim di náá, yε eezedjala é.

24 Bi nabε é, bi eezekunaa nε Yezu, mot di ebulal kwyl εbhen ε na bes ɔ. Nyey mot ghiya yε nasee ɔ, ghiya tak εpetuud εlyelepe dhaa-dhanjak ghiya ε Abhel.

25 Dika ndjem, sa bi ààbyen εgwak mot di elii nε nen ɔ. Bot ε nabyen εgwak ε mot nadi edul bε melɔ kɔ bɔs ɔ, bε naaboma nε yɔbɔ fen. Ye kwyl εlee é náá, dɔɔ nε menabelka pe, mena aanádus é fen, mena aadi ààlooba nε mot di elii nε nena pε tɔ gwoo ɔ.

26 Eghen sok, gwood'ε naasa náá, bɔs dheegel, nenak, nyε eekεk mena náá: «Mε waabaadheeg bɔs dheega sis, dɔɔ nε gwoo.»

27 Mεkpa mε di ekeaa wak náá: «Dheega sis» ε,

kwyel elɛɛ náá, esa ee nakusaa ε waadheegel dhaa tye, bhii tak ye ε diib étɛp edjɛ di nɛ esonok di náá, ye tok nɛ ghwyil edheegel ε.

²⁸ Djhoobulalka bhoo nɛ Zɛɛb, etɛɛ náá, mena aabelaka eyon ε di àádheegel ε. Djhoolyaalka bhoo tak tɔ esa mɛ mɛsa mɛ Zɛɛb tyee wat di náá, lyem'ε waamyaala nɛ ye ε. Djhoosaka ye tɔ ɛkaab nɛ elooba nɛ nɛ.

²⁹ Etɛɛ náá, Zɛɛb'enaka é du di edik esonok djas ε.

13

Mena aasaka dáa étɛp Zɛɛb neemyaala nɛ nena

¹ Geekwyekwyelɛlka pak'en dáa bekɛl nɛ bɛdhem.

² Sa mot ààdjisa edjɛ bɛdjon ε di ezyɛ pɛ daa len o edi. Etɛɛ náá, é esa deenek, bɛdhiiti bot naadjɛ efofop nazyɛ mɛdjon pɛ daa loo edi, boo ààgu náá, bɛ nabɛ é efofop.

³ Taalaka nɛ bot ε di tɔ membok ɛkɛɛ náá, biyo pɛ e membok bi nɛ bɛ noo. Taalaka nɛ bot ε di tɔ mɛtiiga o, etɛɛ náá, biyo pɛ é bot nɛ menyel nɛ epuud, di nɛ ghwyil tiigaa ε dáa boo ε.

⁴ Ye goka é náá, bot djas duwal ɛbá, tin ye baagoka é náá, moma nɛ motom kɛ tɔ esosoob dum nɛ ɛbá. Etɛɛ náá Zɛɛb waapée bot ε mɛzo nɛ bot ε membyam.

⁵ Ye ààgoka náá, gwyes epata djɛɛd bin. Ye goka é náá, bi myaala nɛ esa bi di nɛ ye ε, etɛɛ náá, Zɛɛb nyɛy ɛmet kɛ é náá: «Ààbɛ, mɛ aanàkwaabyen wɔ, mɛ aanàkwaapek wɔ*.»

* 13:5 Dɛt 31.6,8; Yos 1.5

⁶ E tɛp tak ε di náá, mena é nɛ ghwyil eke nɛ ɛbwaalel djas náá:

«Ghɛɲ ε mot di ekyee mɛ ɔ;

mɛ tok nɛ ghwyil ε di nɛ bwoo;

Mot aakoosa mɛ ye†?»

⁷ Taalaka nɛ bot ε nadi edjɛɛd bin ɔ, bot ε nagoola bin mɛkpa mɛ Zɛɛb ɔ. Deenek, taalaka nɛ dáa bɛ nadi eke ε, nɛ dáa bɛ nagwyɛ ε. Bi goka é nɛ ɛbanja mbi ɛdum ε kɔɲ ε lɔɔ nɛ Zɛɛb bɛ nadi nɛ yɛ ε.

⁸ Yezu Klisto é tyɛ wat koko, mos, kɔm-kɔm sii nɛ kɔm.

⁹ Sa bi ààbet náá, mɛlyo mbɛs yii bot ε sis sa náá, bi wo ze. Ye nyɔ é náá, enɛm nɛ embɛɛ e Zɛɛb djɛ mena mɛghaaz. Aàkabɛ náá, ye di etsi bot zesa dum nɛ edee mena di edɛka ε.

¹⁰ Bɛghaa-Zɛɛb di esa mɛsa tɔ pɛt mɛ bhoma ɔ, bɛ tok nɛ ghwyil ɛdɛ esa di ekaa kɔ mesa ebuwa bena ε.

¹¹ Boo ghaa-Zɛɛb dyeebatɔ pɛ tɔ di na Dɛɛ ε nɛ ghiya bɛtit. Etɛɛ náá, nyɛ neeka yɛ buwa étɛp ɛpelak mesyem. Tin, epuud bɛtit binek wyisa nɛ yɛ tɔ ghaada ε, kɛdikaa pɛ kel.

¹² Dum nɛ tɛp tak ε, Yezu nadi ààgwyɛ tɔ ghaada, etɛɛ náá, nyɛ neegwyii bot nɛ ghiya yɛ ɛmet.

¹³ Djhoowyiska tɔ ghaada, kɛboma nɛ nɛ pɛ kel, etɛɛ náá, mena neekɛbomaka nɛ mbi mɛduka mɛ nyɛ nadukaa ε.

¹⁴ Etɛɛ náá, kɔ ɛko ε bɔs wak, mena tokeka nɛ ghaada di nɛ ghwyil ɛdi kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ε. Mena saaka wak ε, ghaada di ezyɛ yenek.

† 13:6 Mɛd 118.6

15 Kò esu ε Yezu, djihoogheekaka melu djas Zεεb ebuwa é mεpka mε di dje nyε duu ε, ye é mεdjeeb mε di lyaal náá, nyey é Ghεη ε.

16 Sa bi àadjisa esesa enem esa, nε εkye-kyeel pak'en. Yenek é buwa Zεεb di emyaala nε ye.

17 Loobaka nε bεdjεedel bin, gwakeka bε. Etεε náá, bε εpebaal bin melu djas. Guka náá, bε waabooketanal é mis mε Zεεb kò esu ε len. Tin, bi goka é nε esa náá, bε sa mesa mɔɔ enyɔpe nε lyem wat, àakabe náá, bε sa ye nε menwyaad. Etεε náá, bε sa ye nε menwyaad ɔɔ, ye aanàkwaanyɔ nε nen.

18 Djaalaka étεp'es! Bis εpegu tɔ elyem bis náá, elyem bis é sεη. Deenek, sa di nε nis ε, ye é náá, mεwala djas, bis é tɔ εsεεga εdi nε mβεε mεfulu.

19 Sa mε di ewaab nε nen dan-dan é náá, djaalaka nε Zεεb náá, nyε sa náá, mε lel ebula pε daa len.

Ekwosak ε lam dum nε bɔn ε Zεεb

20 Zεεb é εsuk ε egwyem, nyε naagomal Ghεη'enaka Yezu pak myon. Yezu moo mos é, boo djεedel ebhata kò esu ε ghiya ye, ghiya di ewa mena tɔ ebhεη na kɔm-kɔm sii nε kɔm ε.

21 Beta náá, Zεεb tak wat dje bin ghwyil esesa enem esa, étεp bi neesa ekwosak ε lε. Tin, Zεεb sa nε nen sa lyem'ε di ekwyel ε é ze ε Yezu Klisto, mot di egoka nε εdjeaa duu kɔm-kɔm sii nε kɔm ɔ! Amεn.

Mεpka mε mεsik nε mεswosel

22 Bɔn nyεεg bam, mε waab nε nen é náá: Gwakeka nε lyem wat mεkpa mε di edje mεghaaz ε. Bela náá, mεkana mε mε kwyal bin é ye àadyeebadjaa.

²³ Mε kwyεl é bi gu náá, mɔn ε nyεεg'ena Timote naazewyis tɔ membok. Nyε lel ekum wak ɔɔ, mε waazyε zεbee bin ε bis nε nε.

²⁴ Swoska bεdjεedel bin djas, nε bot ε Zεεb djas. Bɔn nyεεg'enaka bot ε kyee dik Itali eeswos bin.

²⁵ Beta náá, enεm nε embεε e Zεεb di nε biyɔ djas.

Bekwel

Bekwel: Bekwel (New Testament)

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bekwel

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025

93bbbee1-b255-555f-8c39-01878a3cad57